ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра германської і української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
_____
Наталія СИЗОНЕНКО
02 вересня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

ЛАТИНСЬКА МОВА

освітньо-професійна програма Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
спеціальність 035 Філологія (спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
галузь знань 03 Гуманітарні науки
освітній ступінь Бакалавр
факультет обліку та фінансів

Полтава
2024-2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Латинська мова» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська спеціальності 035 Філологія (спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська).

Мова викладання: державна.

Розробник:
Савенкова Олена, старший викладач кафедри германської і української філології

02 вересня 2024 року Олена САВЕНКОВА

Схвалено на зсіданні кафедри германської і української філології
протокол від 02 вересня 2024 № 1.

Погоджено гарантом освітньо-професійної програми Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

02 вересня 2024 року Оксана МОКЛЯК

Схвалено головою ради з якості вищої освіти
спеціальності «Філологія»
протокол від 02 вересня 2024 № 1. Олена САВЕНКОВА

© ПДАУ 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр, курсу)	035 ФІЛОЛ_бд_2024
Семестр	1
Лекції (годин)	-
Практичні / семінарські заняття (годин)	30
Лабораторні заняття (годин)	-
Самостійна робота (годин)	60
у т. ч. індивідуальні завдання *(вказати форму)*, годин	-
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Ознайомити здобувачів вищої освіти з основами латинської мови, її граматичною будовою; формувати та розвивати практичні уміння та навички перекладу латинських текстів, використання латиномовної термінології у навчальній, науковій та професійній діяльності, а також підготовка здобувачів вищої освіти до вивчення мовознавчих та перекладознавчих дисциплін.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності:

загальні:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

фахові:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії державної та іноземних мов (англійської та німецької).

5. Програмні результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	**Очікувані результати навчання навчальної дисципліни**
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	- Критично аналізувати та інтерпретувати зміст латинських текстів, ураховуючи історико-культурний контекст і мовні особливості. - Упорядковувати та систематизувати мовний і термінологічний матеріал (лексика, граматичні форми, фразеологізми) для подальшого використання у навчальній та професійній діяльності. - Застосовувати отриману інформацію з латинських джерел для розв'язання фахових завдань і створення власних аналітичних чи перекладацьких матеріалів.
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	- Добирати та використовувати ефективні методи, ресурси та інструменти для вивчення й удосконалення знань із латинської мови. - Самостійно опрацьовувати мовний і термінологічний матеріал, застосовувати його у практичних завданнях. - Оцінювати результати власного навчання та коригувати стратегію подальшої самоосвіти.
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	- Розпізнавати та класифікувати мовні одиниці латинської мови на фонетичному, морфологічному, синтаксичному та лексичному рівнях. - Аналізувати взаємодію мовних одиниць у межах слова, словосполучення та речення. - Характеризувати мовні явища та процеси, що зумовлюють зміни у формах і значеннях слів, синтаксичних структурах та стилістичних особливостях тексту. - Застосовувати знання про мовні явища латинської мови для інтерпретації текстів і вирішення практичних мовознавчих чи перекладацьких завдань.

6. Методи навчання і викладання

Словесні методи (розповідь-пояснення); практичні методи (вправи, робота з навчально-методичною літературою, конспектування); методи усного контролю (опитування), методи

письмового контролю (тести, навчальні завдання, зокрема навчальні завдання для самостійного опрацювання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Фонетичні норми латинської мови. Наголос. Огляд іменників та прикметників.
Тема 2. Дієслово: граматичні категорії; основні форми. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Дієслово esse.
Тема 3. Перша відміна. Словотворення іменників першої відміни. Прийменники. Синтаксис простого поширеного речення.
Тема 4. Друга відміна. Словотворення другої відміни.
Тема 5. Третя відміна. Словотворення третьої відміни.
Тема 6. Дієслово. Часи системи інфекта. Пасивний стан часів системи інфекта.
Тема 7. Іменники четвертої та п'ятої відмін. Займенники.
Тема 8. Ступені порівняння прикметників. Дієприкметники.
Тема 9. Дієслово. Часи системи перфекта дійсного способу активного та пасивного станів.
Тема 10. Синтаксис складного речення.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви теми	Кількість годин				
	денна форма 035 ФІЛОЛ_бд_2024				
	усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	с.р.
Тема 1. Фонетичні норми латинської мови. Наголос. Огляд іменників та прикметників.	10	-	4	-	6
Тема 2. Дієслово: граматичні категорії; основні форми. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Дієслово esse.	10	-	4	-	6
Тема 3. Перша відміна. Словотворення іменників першої відміни. Прийменники. Синтаксис простого поширеного речення.	8	-	2	-	6
Тема 4. Друга відміна. Словотворення другої відміни.	8	-	2	-	6
Тема 5. Третя відміна. Словотворення третьої відміни.	10	-	4	-	6
Тема 6. Дієслово. Часи системи інфекта. Пасивний стан часів системи інфекта.	10	-	4	-	6
Тема 7. Іменники четвертої та п'ятої відмін. Займенники.	8	-	2	-	6
Тема 8. Ступені порівняння прикметників. Дієприкметники.	8	-	2	-	6
Тема 9. Дієслово. Часи системи перфекта дійсного способу активного та пасивного станів.	10	-	4	-	6
Тема 10. Синтаксис складного речення.	8	-	2	-	6
Індивідуальні завдання або (у т. ч. індивідуальні завдання)	-	-	-	-	-
Усього годин	**90**	**-**	**30**	**-**	**60**

8. Теми практичних занять

Назви теми	Кількість годин
	денна форма 035 ФІЛОЛ_бд_2024
Тема 1. Фонетичні норми латинської мови. Наголос. Огляд іменників	4

та прикметників.	
Тема 2. Дієслово: граматичні категорії; основні форми. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Дієслово esse.	4
Тема 3. Перша відміна. Словотворення іменників першої відміни. Прийменники. Синтаксис простого поширеного речення.	2
Тема 4. Друга відміна. Словотворення другої відміни.	2
Тема 5. Третя відміна. Словотворення третьої відміни.	4
Тема 6. Дієслово. Часи системи інфекта. Пасивний стан часів системи інфекта.	4
Тема 7. Іменники четвертої та п'ятої відмін. Займенники.	2
Тема 8. Ступені порівняння прикметників. Дієприкметники.	2
Тема 9. Дієслово. Часи системи перфекта дійсного способу активного та пасивного станів.	4
Тема 10. Синтаксис складного речення.	2
Разом	**30**

9. Теми самостійної роботи

Назви теми	Кількість годин
	денна форма 035 ФІЛОЛ_бд_2024
Тема 1. Фонетичні норми латинської мови. Наголос. Огляд іменників та прикметників.	6
Тема 2. Дієслово: граматичні категорії; основні форми. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Дієслово esse.	6
Тема 3. Перша відміна. Словотворення іменників першої відміни. Прийменники. Синтаксис простого поширеного речення.	6
Тема 4. Друга відміна. Словотворення другої відміни.	6
Тема 5. Третя відміна. Словотворення третьої відміни.	6
Тема 6. Дієслово. Часи системи інфекта. Пасивний стан часів системи інфекта.	6
Тема 7. Іменники четвертої та п'ятої відмін. Займенники.	6
Тема 8. Ступені порівняння прикметників. Дієприкметники.	6
Тема 9. Дієслово. Часи системи перфекта дійсного способу активного та пасивного станів.	6
Тема 10. Синтаксис складного речення.	6
Разом	**60**

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання / Результати навчання	**Форми контролю програмних результатів навчання / результатів навчання**
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової	Опитування, виконання навчальних завдань, виконання

літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	завдань самостійної роботи, вивчення крилатих висловів напам'ять, виконання підсумкового тесту.
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	Опитування, виконання навчальних завдань, виконання завдань самостійної роботи, вивчення крилатих висловів напам'ять, виконання підсумкового тесту.
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.	Опитування, виконання навчальних завдань, виконання завдань самостійної роботи, вивчення крилатих висловів напам'ять, виконання підсумкового тесту.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання. Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль і підсумкова оцінка рівня досягнення результатів навчання.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					**Разом**
	Опитування	Виконання навчальних завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Вивчення крилатих висловів напам'ять	Підсумковий тест	
Тема 1. Фонетичні норми латинської мови. Наголос. Огляд іменників та прикметників.	2	3	3	5	15	**8**
Тема 2. Дієслово: граматичні категорії; основні форми. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб теперішнього часу. Дієслово esse.	2	3	3			**8**
Тема 3. Перша відміна. Словотворення іменників першої відміни. Прийменники. Синтаксис простого поширеного речення.	2	3	3			**28**
Тема 4. Друга відміна. Словотворення другої відміни.	2	3	3			**8**
Тема 5. Третя відміна. Словотворення третьої відміни.	2	3	3			**8**
Тема 6. Дієслово. Часи системи інфекта. Пасивний стан часів системи інфекта.	2	3	3			**8**

Тема 7. Іменники четвертої та п'ятої відмін. Займенники.	2	3	3			**8**
Тема 8. Ступені порівняння прикметників. Дієприкметники.	2	3	3			**8**
Тема 9. Дієслово. Часи системи перфекта дійсного способу активного та пасивного станів.	2	3	3			**8**
Тема 10. Синтаксис складного речення.	2	3	3			**8**
Разом	**20**	**30**	**30**	**5**	**15**	**100**

Шкала та критерії оцінювання
опитування на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	Здобувач вищої освіти правильно характеризує ключові поняття теми, вправно застосовує теоретичні знання при виконанні практичних завдань.
1 бал	Здобувач вищої освіти надає частково правильну відповідь, на достатньому рівні застосовує теоретичні знання при виконанні практичних завдань.
0 балів	Здобувач вищої освіти надає неправильну відповідь та виявляє недостатні навички використання теоретичних знань при виконанні практичних завдань, що не дає змогу оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання
виконання навчальних завдань та завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали	Завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2 бали	Завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань, допускається помилок, частково демонструє достатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. демонструє середній рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 бал	Завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань, допускається великої кількості помилок, виявляє недостатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. Здобувач вищої освіти демонструє низький рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0 балів	Завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, що не дає змогу оцінити рівень сформованості компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання
вивчення крилатих висловів напам'ять

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Здобувач вищої освіти добре володіє 18-20 крилатими висловами напам'ять.
4 бали	Здобувач вищої освіти добре володіє 15-17 крилатими висловами напам'ять.
3 бали	Здобувач вищої освіти добре володіє 12-14 крилатими висловами напам'ять.
2 бали	Здобувач вищої освіти добре володіє 9-11 крилатими висловами напам'ять.
1 бал	Здобувач вищої освіти добре володіє 6-8 крилатими висловами напам'ять.
0 балів	Здобувач вищої освіти не володіє або володіє менше 6 крилатими висловами напам'ять.

Шкала та критерії оцінювання
підсумкового тесту

Кожна правильна відповідь у підсумковому тесті оцінюється в 1 бал.

Форма семестрового контролю – залік.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, під'єднаний до мережі Internet. Internet-браузери, мережа Wi-Fi, онлайн платформи Google Meet. Мультимедійне обладнання (проєктор), дошка аудиторна, АСУ ПДАУ, електронний ресурс на платформі LMS Moodle.

13. Політика навчальної дисципліни

Щодо термінів виконання та перескладання.

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.

Щодо академічної доброчесності.

Списування під час виконання тестових завдань та практичних завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist

Щодо відвідування занять.

Відвідування практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

Щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті, дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення. Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або

впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету

https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo zhennyaproneformalnuosvitu.pdf

Щодо оскарження результатів оцінювання.

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polo zhennyaproocinyuvannya2023.pdf

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Ревак Н. Г., Сулим В. Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів) : підручник. 3-тє вид., стереотипне. Вінниця : Нова книга, 2011. 440 с.
2. Світлична Є. І., Толок І. О. Латинська мова. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 438 с.
3. Лєцкін М. О. Латинська мова : навч. посібник для студентів І курсу спеціальності «Англійська та німецька (польська) мови і література» факультетів іноземних мов. Житомир, 2005. 96 с.
4. Хоміцька З. М. Латинська мова. Харків: Право, 2004. 256 с.

Допоміжні

1. Савенкова О. О., Воловик Л. Б. Lingua Latina : навч. посіб. 2ге видання. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 212 с.
2. Козовик І. Я. Латинська мова. Київ : Вища школа, 1993. 248 с.
3. Lingua Latina Veterinaria / Гриценко С. П., Гриценко Т. Б., Вакулик І. І., Балалаєва О. Ю. Київ, 2007. 543 с.

Інформаційні ресурси

Онлайн словники.